

POBL VREIZH

NIV. 94
DU 1977

3^L

KOMANANTOÙ
boutin : 30 L
skoaz : 50 L
pe ouzhpenn
KRP ROAZON
2746-79
CCP RENNES

Petra 'dalv ur micherour ?

Ur wech ouzhpenn e tiskouez deomp afer *CMC* hag heni *SCAPLEN* penaos 'vez renet an traoù bar vro-mañ.

Er *CMC* o deus ar vicherourien, epad ouzhpenn 6 mis, stourmet start, o-hunan, pe sikouret gant ar sindikajoù, pe gant re an tu kleiz ; traktoù, afichoù hag emvodoù e-leizh ; hag ez int chomet nos-deiz da okupiñ o usin... A-benn fin ar gont, o deus en em renket gant *Thi-rode*, ur stal binwioù kegin iwe, da roiñ ul lañs newez d'ar *CMC*. Al labour a oa da gomañs e mis Gwengolo. Fin mis Eost, an traoù o chañch a-grenn, ar journalioù o lâred eo bet gwerzhet

CMC da *CAPIC*, un usin deus Kemper. Setu stourm labourerien *CMC* taolet d'an traoñ. Petra 'oa bet ? Diouzh pezh a ouier — ha diaes tre vez goùd aferioù a-zindan ar batroned — e wele ar re-mañ fall awalc'h *Thi-rode* o tont da Gemper. Gwelloc'h 'kav patroned Kernew chom etreso, fall 'vez ar c'honkurañs ewito a-wechoù, ha kennig a rae *Thi-rode* paeoù brassoc'h... Aet eo 'veljust al Les-varn-Kenwerzh a-du gant ar batroned... Pedet eo bet micherourien *CMC* da vont da labourad da di *CAPIC*, gant 500 L nebeutoc'h beb mis.

Memes jeu er *SCAPLEN* : heb

goulenn o soñj digant ar micherouresed, he deus al Les-varn-Kenwerzh gwerzhet ar stal — ewid nebeud a dra — d'an Itron Nigen, a c'houll e vefe graet labour teir chadenn gant diw nemdekén !

Bez 'zo beb sort loened bar c'hapitalism : e Breizh hag e Bro-Gernew muioc'h c'hoazh martese e tennont kalz d'ar chakaled. Mont a ra kalz gwelloc'h an traoù gant patroned Kernew bremañ p'ema klañv ar vro ha gwan al labourerien gant an dilabour. Er mareoù-mañ eo aessoc'h dija kavoud tud isel bris ha mekanikoù pe usinoù marc'had mad evel *SCAPLEN*.

Ema Kevredad UDB Kernew, assambles gant ar parti en e bezh, o vont da gass war-raog ur roll bruderezh diwar an dilabour. Daw eo deomp disklêriañ ar jeu muioc'h c'hoazh dirag ar pobl. Bez e ranko ur vro binwidig mont war an diskar, gant he douar, ar mor, ha gant he zud ? Pedit 'raomp labourerien Bro-Gernew da zont da Gemper, d'ar sadorn 19 a vis Du, sal Toull-al-Lâer : ur vodadeg aaset gant an UDB 'vo, ha goude-se eh afomp da di ar Prefed, da di ar batroned, da di Becam da lâred deho hor c'hounnar.

L. Kleac'h, Kemper.

Pobl Vreizh

HARPIT POBL VREIZH

KRP 2746-89 ROAZON
CCP RENNES

5^e listennad

Kl. Pellen, Ivry (94).....	28,00 L
Loeiz B., Pempoull.....	10,00 L
Frañses L.B., Argueil (76).....	10,00 L
Jakes N., Korle.....	10,00 L
Ivon G., Massy (91).....	30,00 L
Erik P., L'Etang-la-Ville.....	30,00 L
Ivon Herve, Grenoble (38).....	30,00 L
Krist. Le Couls, Tregastell.....	30,00 L
J.G., Lokemo-Tredraezh.....	10,00 L
Soasig Le Saux, Sentier (Bro-Suiss).....	10,00 L
Tierri P., Sant-Yann-Drolimon.....	10,00 L
Annaig Harkoet, Lokorn.....	30,00 L
Ann-Mari Talarmin, Brest.....	10,00 L
Per Pennec, La Tronche (38).....	10,00 L
Mikael Briant, Plouvanac'h.....	15,00 L
K. Le Bêchec, Lesardre.....	10,00 L
Krist. Gouriérec, Brest.....	10,00 L
Monik Rémond, Paris.....	10,00 L
Dishanw, Teis.....	60,00 L
Paol L.R., Grande-Synthe (59).....	10,00 L
J.I. P.....	10,00 L
R.T., Bro-Holland.....	5,00 L
G.L.C., Ar Fouilles.....	20,00 L
Andrew S., Cholet (49).....	30,00 L
Alan Ar Gal, An Oriant.....	80,00 L
Eli Gwegen, La Chapelle s/E.....	10,00 L
Deniel Dolle, An Alrae.....	20,00 L
Jakes G., Gwenn-Rann.....	30,00 L
Roje Loutanien, Karaes.....	10,00 L
Alan K., Kemper.....	20,00 L
Yann-Cheun Veillard, Roazon.....	30,00 L
F.D., Montroules.....	10,00 L
Bernes J., Brest.....	10,00 L
Ivon P., Plourin.....	10,00 L
Jakes Louer, Tregon.....	20,00 L
Loeiz Bodivit, Pleuven.....	10,00 L
An Itron M., Mareil-s/M (78).....	20,00 L
Per R., Saint-Herblain.....	10,00 L
Per J., Roazon.....	25,00 L
Diwar al listennadoù all.....	2344,70 L
En oll.....	3147,70 L

Braw ar mis-mañ adarre ! Nebeutoc'h un tamm ewid ar mis all (1368,80 L), mes ar wech-mañ ez eus muioù-ha a brofourion : 39, ha 25 ar mis all... Mil vad a ra ho kwenneion da b/POBL VREIZH, lennerion ha mignoned ker, rag, siwazh, kresket eo bet pris ar moullañ, hag eus kalz.

En ur gass tammoù arc'hant — ar c'hant bras, arc'hant bihan, an oll e vezont kemeret ; — e tiskouezit, lennerion ha komanterion ger, e plij POBL VREIZH deoc'h, e fell deoc'h chom stag douti.

Poaniañ 'raomp ni ive diouzh hon tu ! Dorn-ha-dorn ganeoc'h-c'hwi, e talc'homp da zont er-maes, ingal, da roiñ deoc'h e brezhoneg keleier deus stourm hon pobl.

Trugarez deoc'h ; anaoudegezh vad deoc'h ; ya, mersi bras a lâromp deoc'h, lennerion, komanterion ha proferion ger, ewid ho prokusted hag ho mignonezh.

RADIO - U.D.B.
Tel. (16.98) 80.18.47

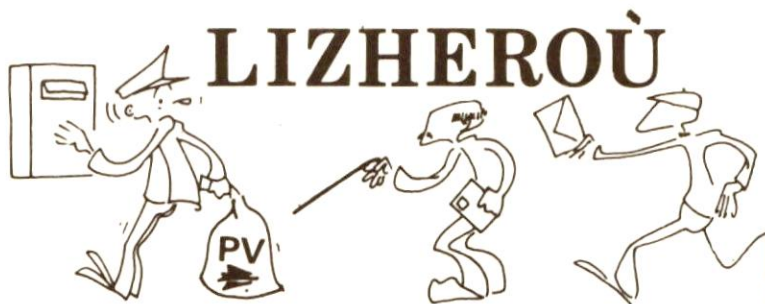
Ti-Moullerezh « Iroise »
29219 Releg-Kerhuon
Renner ar gelaouenn :
Fañch Morvannou C.P.P.A. 50 091
1 500 Skwerenn

MA C'HELLFEN-ME KANAÑ LAOUEN

pezh-c'hoari gant Strollad ar Vro-Bagan ;
abadennoù da zont :

da 9^e nos :

- d'an 10/11/1977, e PONT'N-ABAD, Sal an Amikal Laik,
- d'an 11/11/1977, e KEMPER, Sal Toull al Lâer (moarvad)

Kenvrois ker,

Bet on bet komanantet ewid netra d'ho kelaouenn **Pobl Vreizh** epad ar pennad diwezaf deus va c'hoñje. Abaoe eizhteiz emañ er gêr... Red eo din tru; garekaad ahanoc'h ewid ar pezh ho peus graet ewid gant ho tiw gelaouenn (tu 'm boa da lenn an heni c'halleg a vese prestet din gant ur c'hamarad). Na vad a ra kaoud keleier deus ar vro, pa vezer ken pell diouzh ar gêr (E Noyon e oan). Lenn aneho a oa ewidon 'gis un distro.

Digarezit ahanon ma ne gassan nemed 20 L. Ne c'hellan ket ober muioù-ha ewid c'hoazh, gant ar pezh he deus roet an arme din epad va c'hoñje.

Digarezit ar fasioù iwe (kredabl ez eus maread) : ne 'm eus graet nemed kregiñ deskiñ skrivañ.

Kenavo deoc'h oll.

G. Danteg, Plou-Zeniel

Setu amañ da heul 50 L ewid ur c'homanant-bloaz da b/**Pobl Vreizh**.

Gourc'hemennou deoc'h ewid ho kelaouenn o vont dalc'hmad war wellaad.

A greis kalon ewid Breizh hag ar sossialism.

J. Pellen, Brest

Kenvrois ker,

Setu amañ ur chekenn ewid ma adkomanant da b/**Pobl Vreizh**. Plijussoc'h-plijussaf eo ho kelaouenn ha beb mis 'm bez hast d'he lenn penn-da-benn.

Gant ma kendalc'hfet gant ho stourm ewid hor yezh hag hon pobl.

M. Lescop,
78124 Mareil-sur-Mauldre

Kenvrois ker,

Setu ur chekenn ewid va c'homanant. Bez ez eus traoù mad tre. A-du on war draoù zo. War draoù all n'on ket... Ur bobl zo « une communauté populaire »... Perag e weler bremañ feurmou brassoc'h-brasaf ?

Tamm-ha-tamm ez ay an traoù war wellaad ewid ar Vretoned.

Ganeoc'h ewid Breizh.

E. Hemery,
St-Vincent-des-Landes
44520 Derval

Kenvrois ker,

Dedennusoch-dedennussaf e teu **Pobl Vreizh** da vezañ, fonnus an danvez enni, skeudennet braw ar pennadoù-skrud. Ma gwellañ gourc'hemennou da doud ar skipailh a ra war he zro. Spi 'm eus e vo mad dre-gantad renner **Pobl Vreizh** e Lokorn e mis Meurzh a zeu.

Ganeoc'h.

Ronan Le Henaff, Lokorn

Pobl Vreizh o kerraad...

Kàer hon eus bet, n'omp ket deuet a-benn da zerc'hel **Pobl Vreizh** pelloc'h d'he fris kozh. Ul lamm spontus war-raog en deus graet ar paper, ha pris ar moullañ n'eo ket dister kennebeud. Red eo e vefe paeet ar vourlerion d'ur pris deread. Hag e vezont graet. N'eus ket burzhudoù : pa vezer o klask labour graet kempenn, e vez red lakaad ar pris.

Gwelet ho peus ho hunan, lennerion ger, pegen fichet eo deuet **Pobl Vreizh** da vezañ, diwar-goust chañch ti-moullerezh. Kent e vese droch awalc'h a-wechoù, red eo ansav. Bremañ, pa 'z eo brawaet, hag a galz, hon kasetenn vrezhoneg, an heni bolitikel nemeti, e c'hellomp diskouez anehi, heb ruziañ gant ar vezh. Med, eveljust, deuet eo ar fakturennoù iwe. En desped da vrokusted hon harperion, gwir vadoberourion anehe, ez eo red dimp kreskiñ hon prisoù. Ne oa ket bet graet abaoe Pask 1976. Padet hon eus gant ar pris kozh ar pellañ m' hon eus gellet.

Diwar vremañ e savo pris an niverennoù unan hag unan da 3 L, ha pris ar c'homanant — bloaz da 30 L, ar c'homanant — skoasell da 50 L (pe ouzhpenn !)

Taolit ur sell war bris ar c'hasetennoù-stourm all : iselloc'h eo c'hoazh hon prisoù ganeomp ewid re meur a gasetenn all.

Ur strollad paour eo an UDB, o tifenn interestoù hag amzer da-zont ur bobl tud divadoù. N'eus « trust » ebed o harpañ ahanomp ! N'eus kusul-departamant na kusul ti-kêr ebed o roiñ yalc'hadoù dimp. Ganeoc'h-c'hwi hebkén ez omp harpet, lennerion ha komanterion ger.

Sur omp e komprenit ar perag hag ar penaos deus ar c'hresk-mañ. Trugarez vras deoc'h ewid ho fealded.

Pobl Vreizh.

**LENNIT
POBL VREIZH**

SKOL DRE LIZHER AR FALZ

Ewid deskiñ ar brezhoneg pe e beurzeskiñ
Kentelioù dre lizher ewid netra.

Skrivañ da : skol dre lizher **Ar Falz**
17, chemin des Capucins 29210 MORLAIX/MONTRouLES

MOUEZH AN UDB E KUSUL RANNVRO BREIZH-4

Da geñver session diwezañ Kusul-Rannvro Vreizh — pewart departamant enni nemedkén —, en deus bet tro hon kamarad **RONAN LEPROHON** da zisplegañ soñj **UNVANIEZH DEMOKRATEL BREIZH** diwarbenn ar « garta gulturel » (charte culturelle). Diwarbenn al labour e Breizh ha krouidigezh ar plassoù-labour en deus komzet iwe : gwelit **LE PEUPLE BRETON** niv. 167, Here 1977, pp 11-12. Med setu amañ, lakaet e brezhoneg ewid lennerion b/POBL VREIZH, danvez prezegenn hon kamarad diwarbenn garta gulturel Vreizh.

« Aotrou President, koleged ker,

E amzer ar roueed, e vese donesonet chartoù gant ar roue meur, d'ar re eus e bobloù pe eus e gêrioù a vese bet fur. Me soñje din penaos en doa an Dispac'h Gall kasset d'an traoñ ar privilejoù ha digoret mare an droedoù. 'M eus aon n'eo ket gwir !

Gant ma c'holeged sossialist ha komunist, ne c'hellan ket chom heb gweled penaos e teu an afer-mañ war wel just araog ar votadegoù. Felloud a ran din lavared ouzhpenn n'ema ket Unvaniezh Demokratel Breizh o c'hortos kaoud ur chart : ar pezh a c'houlenn eo e vefe ar Frañs — m'emaomp e-barzh — leal d'ar sinadur bet lakaet ganti e traoñ *Feur-Emglew Gwirioù an Den* (Convention des Droits de l'homme). Ne c'houlennomp netra ouzhpenn. N'eo ket deus ur chart aotreet (octroyée) he deus ezomm pobl Vreizh ; ezomm he deus e vefe doujet he gwirioù kulturel. Votiñ a rin eta eneb ar raktress-chart (projet de charte) kenniget gant Giscard d'Estaing.

N'emaon ket o c'hortos burzhudoù koulskoude eus ar skwer a c'hellje bezañ tennet deus ma emzalc'h. Ha, kement ha mont en tu all d'an nac'hadenn emañ o paoues roiñ da anavoud, e rin bremañ teir ewezhiadenn.

Da gentañ, bez ez eus e-barzh raktress ar chart traoù mad ha solud, ha red eo esperoud e chomint enni mar bez lakaet ar Chart da dalvoud un deiz bennag. Kavoud a raer enni, da skwer, krouidigezh ul lissañs

Pobl Vreizh

ewid kelenn ar brezhoneg, un dra bet goulennet-groñs gant studieren Vreizh abaoe pell zo ; iwe, krouidigezh ur chadenn radio newez, ispisial ha breizheg a-grenn ; c'hoazh, krouidigezh Ensavadur Kulturel Breizh, da vezañ strewet dre ar vro a-bezh, ar pezh a zo kalz gwelloc'h ewid un Ensavadur Kulturel diasezet en ul lec'h nemedkén eus ar vro.

Da eil, e lavarin gant petra ez on lakaet nec'het : a-herwez, e-barzh ar C'husul Kulturel en e garg teuler ewezh war sewenidigezh (application) ar chart, ne vefe nemed 4 a skolveuridi (universitaires) war 58 a isili. Bez' e vo ennañ kalz muioc'h a zileuridi (représentants) eus ar pezh a vez graet an « Emsav kulturel » anehañ. Ha pa ouier pegenn prim e vez tud an Emsav kulturel-se d'en em lakaad da dud varreg war danvez Breizh, ez eus peadra da vezañ nec'het... Hogen, deuet eo Kultur Breizh

a-zindan oad : ezomm o deus ar re a ra war e dro da vezañ tud ken barreg, ken gouizieg ha ken skianteg hag ar re a ra wardro danvezioù all. Plijet e vefemp bet o weled muioc'h a skolveuridi e-barzh ar C'husul-se... Med chom a ran a-sav war an afer-mañ, rag a-hend-all e seblantfen predeg ewid ma sant-me.

En diwez, felloud a ra din lavared pegenn dipitet bras on bet o weled e kenniger deomp daleañ da respont d'ar goulennoù arc'hant a oa bet graet ewid harpañ *Kreisennoù breizheg ar vugaligoù*. Diskouez a ra kement-se petra 'soñj tud ar gouarnamant diwarbenn an afer, ha petra 'fell dehe, pe, kentoc'h, petra na fell ket dehe. Lakaet e oa bet ar raktress-se koulskoude er penn kentañ deus an « opérations-pilotes », gant ar C'husul Ekomikel ha Sossial. Ouzhpenn-se, ne gouste ket ker : 40.000 a lurioù ewid ar postañ (investissements), ha 10.000 a lurioù ewid kass ar c'hreisennoù en-dro ! Ha neuse, bez' e oa ar raktress-se an heni nemetañ e-barzh ar chart gouest da dorriñ tamm-pe-damm, un tammig, diskar ar brezhoneg, ha da lakaad da vezañ staget en-dro an daou damm eus ar chadenn, an heni a ra eus ar brezhoneg, a rummad da rummad, ur yezh vev.

En ur bellaad beteg trompilh ar Varn diwezañ ur raktress ken pouesus, e tiskouezit ervad petra eo e gwirionez ewidoc'h raktress chart kulturel Vreizh : un dra faos, hag ur farsadenn. »

R. Leprohon
kusulier-rannvro UDB

Komanantit da b/Pobl Vreizh

Ar gelaouenn bolitikel nemeti e brezhoneg penn-da-benn
B.P. 304 — 29273 BREST CEDEX

Hanw hag hanw-badez.....
Chomlec'h.....

A gass e gomanant :

Boutin : 30 L (1)

Skoaz : 50 L pe ouzhpenn (1)

Estrenvro : 50 L (1)

Amañ an arc'hant

dre chekenn-bost (1)

dre vandat-lizher (1)

dre chekenn-vank (1)

CCP RENNES 2746-79

(1) Diverkit ar gerioù na servijont ket

Un ti-kenwerzh hebkén e GWENED

e'id an dilhad
gis Breizh

(kabigoù, mantilli glaw hag all,
jiletannoù martolod)

TI AR C'HABIG
8, r. René-Rogues

Kleñved ar galleg

Savet eo bet ar galleg da yezh ofissiel e Stad al Louisiana (U.S.A.)

Un dra vad !

« Hag hor yezhoù-ni, a zistag sioulrik ur vouezh lentik an tammig anehi... an oksitaneg, an euskareg, ar c'hatalaneg... ar brezhoneg ? »

« Peuc'h ! a respont ar bolitikourien. Ar yezhoù-se (ma vezont yezhoù...) n'eo ket yezhoù pobloù distag an heni int, rag e Bro-C'hall — arsa ! — n'eus nemed ur bobl hag ur bobl hepkén. »

« Med... el Louisiana... »

« Peuc'h ! Pa lavaran... »

Un abeg a boues !

Peadra d'en em c'houlenn koulskoude ha n'eus ket evel liw ur c'hleñved (ur c'hleñved mezhus ?) a zo o c'hoari gant ar galleg e-hunan... Un doare marnaoniegezh ataw, ouzh e vountañ da lonkañ ar yezhoù all. Beb tro ma kav an tu.

Rag sellit ouzh Bro-Gebek.

Savet ez eus bet eno ul lesenn, al lesenn 101 (26 Eost 1977), ewid gallekaad ar vro a-bezh. Hogen an « Inuit », hag a zo Eskimoed (4 000 aneho o vewañ e hanternos Bro-Gebek, war ar 16 000 bennak a gont ar C'hanada), a zo diwezhiek. Ur yezh o deus deho o-hunan, hag ar saosneg da eil yezh. Ne fell ket deho bezañ ranket da ober gant un eil yezh all ha, kement hag enebif, diskouezet o deus krenn ha krak o c'hoant ma vefe lakaet an eskimoeg da yezh ofissiel, da lavaroud eo : kasset kuit ar galleg hag ar saosneg diwar o zro.

Al lesenn newez, a lavaront ouzhpenn-se, a ya a-eneb ar gwirioù bet ansavet deho abaoe pell 'zo da wareziñ o sewenadur.

Ha, kehid ha m' edont ganti, goulennet o deus, ha goulennet groñs, ur galloud rannvroel... !

Mod all, lamponed ma 'z int, setu i darew da gass renerien Bro-Gebek da sutal !

Añmerdus !... Ul lodenn vras eus pinwidigezh Vro-Gebek zo war o douaroù !

Petra en deus graet, a gred deoc'h, gouarnamant Rene Levesque a gomz yezh ar Reizh hag ar Frankis ? Ma !... Kass polisierien d'an Inuit da lakaad ar urzh vad da ren e bro ar sioulded wenn vras.

Per ar Gall

TRIBUNE
LIBRE

AUJOURD'HUI

Union Démocratique
Breizh
UDB

Deuet eo a-benn an UDB da lakaad re FR 3 da blegañ ! Gwelet eo bet eta, ha klawet, war an tele, er Frañs a-bezh, hon kamaraded YANN DAUMER, RONAN LEPROHON ha FAÑCH MORVANNOU. Setu amañ o c'homzoù, lakaet e brezhoneg, en diavaes deus ar pezh a zo moullet e lizherennoù tew, hag a zo bet displeget e brezhoneg war-eeun, gant istitloù e galleg.

F. Morvannou

Nos-vad. Ispissial eo un tam-mig an abadenn a zo o krogifi war FR3. Ewid gwir, kaoud an tu da gomz war **Tribune Libre** n'eo ket bet un dra aes ewid **Unvaniezh Demokratel Breizh**. m'emaomp amañ o komz en he hanw.

Ha neuse, bez ez eus ahanomp tud ken dafijerus-se ? Ken dister-se e vefemp war an dachenn ? Ez aomp d'henn lavared deoc'h.

Ne vern penaos, setu amañ ar binwioù m'eo bet divarc'het an nor gante, ha roet dimp ar gwir da gomz. Setu amañ fol-lennoù ar petissionoù warne 9.000 a sinadurioù, Bretoned, Gallaoued, en o zouesk kannaded, maered, sindikalisted, hag iwe estrañjourion.

D'an oll sinerion-se, trugarez. Gante eo bet lakaet FR3 da blegañ.

Y. Daumer

Da gentañ, deoc'h-c'hwi eo, arvestourion deus ar Frañs, e kassomp hon kemennadenn, deoc'h-c'hwi dreistoll, tud eus an tu kleiz, heritourion an Dispac'h Gall, c'hwi hag a soñj deoc'h e c'heller chafich penn d'ar vazh.

Mard ema kont evelse, eh ansavfet dimp « ar gwir da vezañ dishafival », ar pezh zo bet gwraet dija gant Fañch Mitterrand, pa 'z eo deuet da Vreizh e 1974.

Ma 'z omp dishafival, ez eo abalamour ez eus ahanomp

Bretoned araog peb tra.

Bez ez ahanomp ni, hag a zo o komz diragzoc'h fenos, emrenerion eus Breizh.

Med, emit-hu, an emrenerion, daoust ha n'eo ket ar re a oa eus an tu dehoù gwechall, daoust ha n'eo ket ar re o deus kenlabouret gant an nazied epad ar bresel ?

Bezit dinec'h. Kalz diwezatoch eo bet krouet hon strollad, e 1964, hag an darn vrassañ ahanomp e oa bageier berr gante c'hoazh epad ar bresel.

E 1977 eo emaomp. Komzomp eus kudennoù 1977.

Iselloc'h eo o stad gant ar Vretoned eged n'ema gant ar peurrest deus ar Frañsision, well-wazh.

Dalc'homp soñj eus an enklaskoù bet gwraet gant kelaouennoù zo war « eürusted ar Frañsision » : alies e vez pae ar Vretoned 40 % iselloc'h eged heni labourerien korn-bro Baris, gant 10 % deus an dud dilabour dalc'hmad.

Hag e rank 15.000 a dud yaouank kuitaad o bro beb bloaz.

Breizh, ur vro ? Ya, ewid ar Saoson, n'eus netra direizh o komz eus Kembreis pe eus Skossis, nag o komz eus Bro-Gembre pe eus Bro-Skoss evel eus gwir vroadoù.

Bez 'ez omp emrenerion eus Breizh pa lavaromp he deus pobl ar Vretoned an droed da vewañ e Breizh, gant paeoù deread, an droed da gaoud labour en o bro, pa lavaromp o deus ar re yaouank ar gwir da chom da labourad en o bro,

tost doc'h o zud.

Bewañ evel tud e-barzh ar vro, setu ase an emrenerzh, ha red mad eo deoc'h goñd penaos ez eo emrener neuse kement labourer eus Breizh, ha ne vez ket dalc'hmad heb goñd dehañ.

Hag e harp hon strollad ar vicherourion a-eneb d'o fatro-ned, ha pa vefent eus Breizh ; difenn a ra ar re baour a-eneb d'ar re binwidig.

Ya, bez ez eo an UDB ur strollad eus an tu kleiz, o stourm ewid ar sossialism. Bihan eo c'hoazh, gwir eo, plass an UDB war an dachenn bolotikel dre ziouwer a arc'hant. Ur plass dister, med ezomm en deus an tu kleiz eus hon mouezhioù ewid bezañ trec'h. A-drugarez d'ar mouezhioù-se eo o deus re ar Program Boutin tapet krog e-barzh meur a di-kêr eus Breizh, ma kaver enne tud eus an UDB, e **Roa-ron, Naoned, Brest** ha e meur a gumun all.

Kompren a rit c'hwi iwe, penaos ne zle ket trec'h an tu kleiz e 1978 bezañ heni ar strolladoù bras nemedkén : bez e tle an trec'h-se bezañ heni an oll gostezennoù hag a ya trema ar sossialism. An UDB, strollad emrenerion Vreizh ewid ar sossialism, n'eo ket mui ur wazh vihan : deuet eo da vout ur stêr vras, stêr vras ar sossialism e Breizh. E mis Meurzh 1978, e kembero as-sambles oll stêrioù ar sossialism, hag e vo lakaet un termen d'ar 5^e Republik gant nerzh unanet milionoù a labourerien.

Kontañ 'raomp warnoc'h ewid kement-se, labourerien eus Frañs, c'hwi iwe, kontit warnomp-ni emrenerion Vreizh.

R. Leprohon

Med martese e soñjo lod eus arvestourion Vreizh kement-mañ : « D'ober petra mont e-barzh an UDB, ur strollad dister a-benn ar fin, pa c'hellomp torriñ nerzh an akustumañs vi-rour e Breizh en ur vont e-barzh ar strolladoù eus an tu kleiz, en ur votifi ewite ? » O vezañ m' o deus ar strolladoù-se — henn ansav a ra an UDB he hunan — graet un emdroadur war dachenn ar rannvroioù. N'eus ket gwall bell zo e oant a-du krenn gant ur Frañs kreisennet start ; emaint bremañ a-du gant an digreisennañ, beteg ur serten poent ; mont a raont memes beteg goulenn ma vefe lamet ar bre-fedoù, ha ma votfe an oll war-eeun ewid kass kannaded d'ar C'husul-Rannvro, daou dra bet goulennet start gant an UDB abaoe 13 vloaz.

A-dra-sur, n'eo ket kement-se diwir penn-da-benn. Med da ziwall zo. Dalc'homp soñj eus al lavar : er Frañs e vezer ewid an digreisennañ pa vezer e tu an eneberezh, hag ewid ar c'hreisennañ pa vezer aet e-barzh ar gouarnamant.

Hag ouzhpenn, arabad kreskiñ re emdroadur hon partne-rion eus an tu kleiz. Chom a ra meur a heni anehe gwall vouset doc'h an digreisennañ. Ha dreist-oll, graomp ur goulenn doc'h ar Vretoned a zo ouzh hon selaou henoazh : « E gwi-rionez, kavoud a ra deoc'h o defe chafichet evelse ar strolladoù gall e Breizh, abaoe un deg vloaz bennag, ma ne vefe ket bet eus an UDB ? Ma ne vefe ket bemdez an emsaverion ane-hi o roifi o amzer heb damantifi ewid Breizh, gant ar garantez divusul a gaver e kalon peb heni eus hec'h oll vugale ?

Gwiriou miret

Bez ez eus, ewid gwir, abaoe bloawezhioù, ur gudenn e Breizh, hag ez eo ur wall gudenn, ur gudenn heb he far. Kudennoù war dachenn an ekonomiezh, n'eo ket aet Breizh war-raog trawalc'h, n'eo ket bet industrialiset ; dilabour ha divroañ ewid ar re yaouank. War dachenn ar c'hultur iwe : ne vez ket kelennet d'hon bugale istor o fobl, na yezh darn eus o zud. Ur gudenn ket ispisial-se a ranko bezañ diroestlet en un doare ispisial-rik. Ne vo ket diroestlet, tamm ebed muioch eged kudenn ar C'hors, en ur ober un nebeud taolioù-kempenn d'ar mererezh-stad, na vefent mad nemed ewid gwellaad stad tud proviñsoù zo deus ur Frañs, an Aovergn pe ar Berri.

A-hend-all, pa weler, evel ma raomp, pegen kablus eo ar sistem liberal kapitalist e-keñver planedenn Vreizh, e-keñver an distruj eus hec'h ekonomiezh, e-keñver ar bec'h lakaet gantañ war labourerien Vreizh, neuze ez eo red mad sevel a-du gant an UDB : ewid chafich penn d'ar vazh e Breizh, ez eo red kaoud ur sistem all, red e vo kaoud ar sossialism.

Ya, un dra red a-grenn eo ar sossialism, ha setu perag ez omp lojik tre ganimp ni hon-unan abaoe 13 vloaz : a-du krenn omp gant unvaniezh an tu kleiz, ha ne vo ket arboellet hon poan ganimp-ni ewid ma vo dalc'het d'an unvaniezh-se e peb lec'h e Breizh, un unvaniezh hag ema peisanted, pesketourion, micherourion hag artisanted Vreizh o c'hortos kalz diganti, e don o c'hallonoù.

Red eo eta e vefe eus unvaniezh an tu kleiz, med n' eus ket awalc'h ganti. Ur vouezh eo red kaoud ewid pobl Vreizh. E

n'eus forzh pessort degouez, ez eo red kaoud emsaverion, tud dilennet, ur frammadur, ma vo lakaet Breizh gante araog peb tra. Forzh pegement a fiziañs hon eus gweled an tu kleiz tapoud krog e-barzh an traoù e mis Meurzh 1978 — hag e vo gwir muioch c'hoazh ma chom an tu dehoù er gouarnamant — ne c'hellomp ket ni sinañ ur chekenn e gwenn da strolladoù ar Programm Boutin.

Anad eo e klasko re an tu dehoù, epad sizhunvezhioù ha sizhunvezhioù, lakaad da chom stag doute ar muiañ ar gwellañ a dud. Med ar Vretoned ne vint ket genaouerien anehe. Muioch c'hoazh ewid e mis Meurzh tremenet e votimp ewid ar chafichamant, da lavared eo ewid an tu kleiz.

Lavaret e vo deoc'h avad epad ar sizhunvezhioù da zont : arabad votifi didalvez, arabad koll ar mouezhioù a yafe, sañset, da grefivaad strolladoù an tu kleiz. Ahanta ! Amañ e tisklêriomp a vouezh uhel kement-mañ : n'eo ket gwir ; ar gwellañ tra d'ober eo votifi ewid an UDB, mont e-barzh an UDB. En ur votifi ewid an UDB, ne goller ket ur vouezh ewid an tu kleiz, rag abaoe ar penn kentañ ez omp a-grenn eus an tu kleiz. Gwelloc'h zo c'hoazh : en ur votifi ewid an UDB, e tiskouezit kaoud fiziañs e Breizh, fiziañs en he fobl, fiziañs e amzer dazont an oll Vretoned war-un-dro.

F. Morvannou

Strollad politikel disklêriet herwez lesenn, ez eo diasezet mad an UDB e Breizh hag en diavaes eus Breizh iwe. Red eo bet, red e vez c'hoazh d'ar Vretoned kuitaad o bro a vil-vern,

dre ma ne gavont ket labour enni.

Anavezet omp, labourad a raomp war wel d'an oll, n'omp ket plastikerion. Hag e mis Meurzh diwezaf ez eus aet meur a heni ahanomp e-barzh, war listennadoù an tu kleiz, en un nebeud kêrioù ha kumunioù eus Breizh. 36 a gusulierion ti-kêr eus an UDB zo e Breizh, e Naoned ha Sant-Naser hag all, rag-bez' ema Bro-Naoned e Breizh, n'eus douetañs ebed ase.

Bez ema e-barzh ti-kêr Brest an daou gamarad a zo amañ em c'hichen. Adjoent-mañ eo Yann Daumer, ha Ronan Leprohon zo kusulier e kusul rannvro Vreizh.

Beb mis e lakaomp diw gasetenn da zont er-maes, unan e galleg, **Le Peuple Breton**, eben e brezhoneg, **Pobl Vreizh**. Dre ma ousoc'h pegen diaes eh en em gav ar wask dre vras, n'ho peus ket poan o kompren pegen kaloneg eo red d'hon emsaverion bezañ, ar startijenn eo red dehe kaoud ewid lakaad moul-lañ ha gwerzhañ ar c'hasetennoù-mañ, heb ma hon nefe den a vicher paeet ebed d'ober war o zro.

An droed he deus an UDB da gomz evel an oll. Divarc'het eo bet ganimp dorioù FR3 ur wech. Goulenn a raimp dont c'hoazh da gomz diragzoc'h.

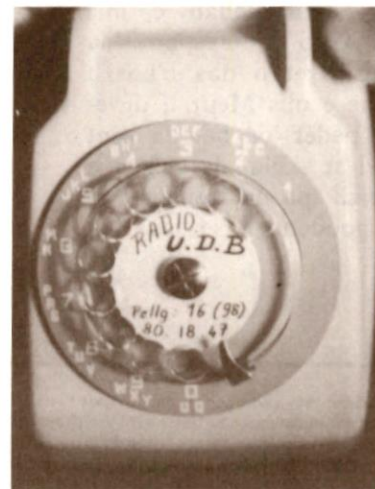
An droed o deus iwe ar Vretoned da gomz brezhoneg mar karont. Ur vezh eo avad gweled pegen treut, pegen dister e chom pless ar brezhoneg war FR3. Goude boud klasket mougañ ar brezhoneg er skol, en ur zifenn doc'h ar vugale a gomz parlant o zud hag o bro, petra 'ra ar gouarnamant ewitañ. Nebeud a dra. Brusunoù roet d'ur c'hi. Diw wech deg munut bemdez war ar radio,

hag un eurvezh beb sul. War an tele, ur vunutenn hanter d'ar meurzh ha d'ar gwener, hag ur c'hardeur beb pemzeger. Setu ase brokusted bro ar frankis ! En ur glask mougañ ar brezhoneg, petra en deus klasket ar gouarnamant ober, ma n'eo ket mougañ mouezh ar Vretoned ? Med ar gwir o deus ar Vretoned da gomz brezhoneg. Ne vez ket graet tammoù gant ar frankis. Lakaet eo bet ar Vretoned da gaoud mez eus ar brezhoneg, eus o hanw a Vretoned. Ar vezh ruz war c'houarnamant ar Frañs ewid boud gwraet kemendall !

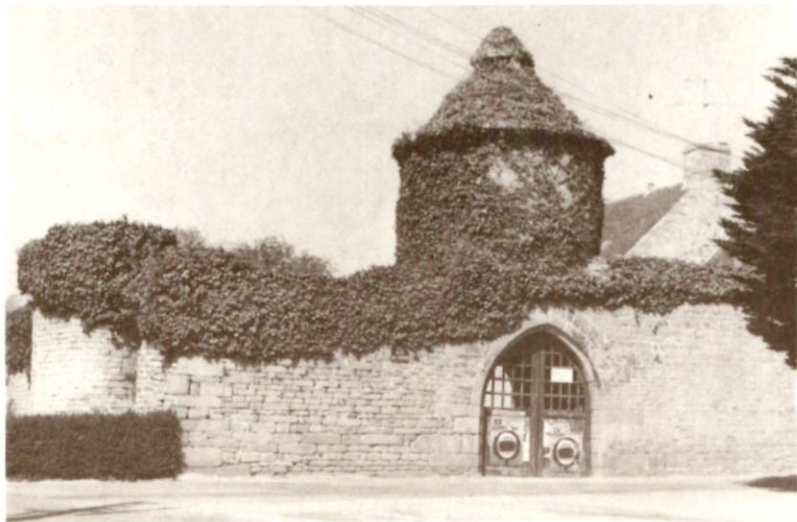
Ganimp-ni ema echu gant ar vezh bremañ. Savomp hor penn, Bretoned !

C'hoant ho peus moarvad d'ober gwelloc'h anaoudegezh ganeomp. Bez e c'hellit hon gelwer er 80.14.47, e Penn-ar-Bed. Klewed a rafet mouezh an UDB er pellgomz.

Trugarez deoc'h da vezañ chomet da selaou tud hon strollad. Merc'hed ha paotred araokourion ahanoc'h, an oll ahanoc'h e komprenit pegen reizh eo hon stourm. Tud an UDB amañ, gant pobl ar Vretoned, e kerzhomp dorn-ha-dorn gant oll bobloù ar bed.

G.R. Pobl Vreizh

Pobl Vreizh

Setu pezh a weler eus an tu mad : mogerioù kaer maner ar Gergozh.

Tri bloawezh stourm.

Abaoe 1974 ema kerent skolidi ha kelennerien Skolaj Paol Langevin ar Gelveneg o stourm ewid ma vefe savet a-benn ar fin ur skolaj newez e-lec'h an 23 a varakennoù divalaw, lod 'nehe o kouezafi en o foull, pe dost...

Skoet o-deus e pep lec'h ma oa tu :

Ouzh dor Kusulier Jeneral ar c'hanton, an Aotrou **Benard**, Kusulier ar Rannvro ha President Kusul an Deskadurezh war bris ouzhpenn. Meur a wech.

Ouzh dor depute Kemper, an Aotrou **Becam**. Meur a wech. Hag ouzh dor ar Sekretou-Stad eo deu't da vezafi. Ur wech : respont ebed.

Ouzh dor Enseller Akademiezh Kemper. Meur a wech.

Ouzh dor Prefed Penn-Ar-Bed. Ressewet e oan bet e mis Meurzh 1975, epad un eur, mar plij.

Ouzh dor Prefed-Bras Breizh e Roazon.

Ouzh dor Rektor Akademiezh Roazon. Ressewet e oan bet gant an Aotrou **Albarede** e mis Gouere 1975, ha deu't e oa Aotrou **Martin** d'ar Gelveneg e mis Even 1976.

Ouzh dor President ar Republik, zoken ! Skrivet o doa 464 a gerent dehañ e mis Meurzh 1975 (ur respont 'oa bet), adskrivet o doa c'hoazh 436 'nehe e mis Meurzh diwezaf, ha pedet 'oa bet da zont da weled ar skolaj da gefiver e dro Vreizh, pa oa tremenet er Vro Vigoudenn. Ne oa ket deuet...

« Ur skolaj newez ho po bloaz a zeu... »

Setu an diskan klewet abaoe tri bloaz. « Ya, sur, poent bras eo sevel ur skolaj newez er Gelveneg, ar buannañ ma vo tu, rag, gwir eo, divalaw eo ho skol. Ar bloaz-mañ, siwazh, n'eo ket possibl. Gwelet vo 'benn bloaz... »

Ha tremen' ra ar bloawezhioù...

« Ha setu ! 'Ma deu't ho tro ewid 1978 ! »

N'eo ket re abred, a soñjas ar gerent, ar gelennerien hag ar re all. Ya, kredif start 'rae an oll 'vefe savet ar skolaj newez bloaz 'zeu...

Ur skolaj o vreinañ

Rag, ne oa ket tu mui da gendalc'hiñ gant ar barakennoù brein-se, yen-kreiz er gouañv, tomm-berw e mis Even, ar glaw o kouezafi e diabarzh 6 'nehe, o dorioù diframmet gant an avel ouez.

Nann, ne oa ket possibl lesel pelloc'h 560 a skolidi e krewier.

Ne vo skolaj newez ebed e 1978 !

Kouezet ar c'heloù-se e kreis mis Gwengolo diwezaf : Kusulierien ar rannvro — re an tu dehoù — bodet e Kemper, o deus diviset reif arc'hant ewid sevel tri skolaj e 1978 : daou laik (Collinée ha Josselin) hag unan prewez en Alrae.

Hag ewid ar Gelveneg ? Gwenneg ebed, ur wech muioc'h !

Mallozh ruz !

War an taol, savet droug ruz er gerent, kelennerien ha mi-

BARAKENNOÙ SKOLAJ

AR GELVENEG :

EPAD PEGEHID C'HOAZH ?

cherourien ar skolaj. Ha diouzhtu da weled an Aotrou **Benard**. Maerioù ar Gelveneg, Penmarc'h, Triagad-Lechiagad Plomeur 'oa deu't assambles ganto.

« Graet 'm-eus muioc'h ma sonj deoc'h, ar gwellañ ma c'hellen », a lavare an Ao. **Benard**.

— Ha pessort niverenn 'oa heni hor skolaj ? eme tad ur skoliad.

— An trede eus ar re bublik, a drugarez din-me...

— Setu c'hwi, kusulier jeneral ar Vro Vigoudenn, ho peus votet arc'hant an trede skolaj ewid heni prewez an Alrae, e-lec'h heni publik ho kanton !

— Ne oa ket de vezafi kemmesket...

— Ha c'hwi, pennoù an tu dehoù, a gemmesk arc'hant tailhoù ar bobl ewid reif un tamm d'ar skolioù kristen, e-kehid ha m'ema ar skolioù publik er viser zu ! »

Setu tammoù klewet er vodadeg-se.

Perag ar mestaol-se ?

Da gentañ, anad eo, ne ra gwenneg ebed mui gouarnamant **Giscard** ewid sevel skolioù. Red d'ar rannvroioù roif o arc'hant — hon arc'hant.

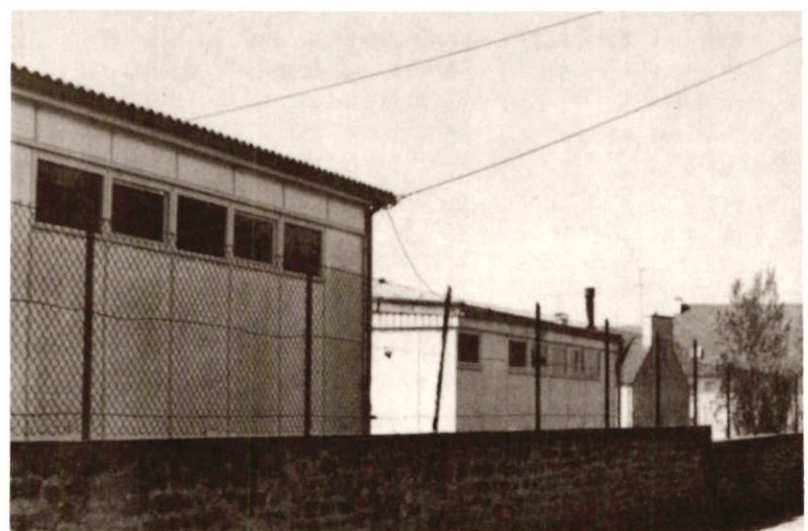
Da c'houde aotreañ a ra le-senn **Guermeur**, votet diwar-dizh araog ar vakafsoù, reif an arc'hant publik da sevel skolioù prewez. Ma vefe bet hanw ar skolaj **Sant-Paol**, e-lec'h **Paol Langevin**, martese...

Hag ouzhpenn, daw eo en em c'houlenn hag-enñ n'eo ket bet kastizet tud aodoù ar Vro Vigouden dre m'o deus votet ewid an tu kleiz e mis Meurzh diwezaf : er Gelveneg, e Lechiagad-Triagad, hag e Penmarc'h, lec'h m'eo bet diskaret ar re Wenn, daoust da Giscard da vezafi deuet da Sant-Gwenole d'ar mare-se ?

Daw delc'her soñj ema yalc'h ar Rannvro gant pennoù bras an tu dehoù.

Ha petra ober bremañ ?

D'an 30 a vis Gwengolo, kerent ar skolidi o deus nac'het kass o bugale d'ar skol. Harpet int bet gant 30 kelenner sindiket hag an 8 micherour ha micheroures, e grev an deiz-se. Deuet 'oant assambles d'ar skolaj, hag ur vodadeg veur' oa bet savet. Un deg bennag oa aet da Gemper ha degemeret' oant bet en Akademi. Komzoù, ur wech muioc'h.

Un ti-skol pe ur c'hamp ewid tud divroet ? Ur vezh !

Pobl Vreizh

AR FALZ

kelaouenn drimisiog an Emsav diasezet gant Yann Sohier, bodet ennañ skollerien ha kelennerien Vreizh a-du gant ur skol vreizheg ha laik gwirion

Lennit Ar Falz ! Komanant d'Ar Falz !

(30 L ewid 6 niv.)

AR FALZ, Str. Kan-Ar-Gwez - 29245 PLOURIN-MONTRouLES
KRP 430-20 H ROAZON

WANIG HA WENIG

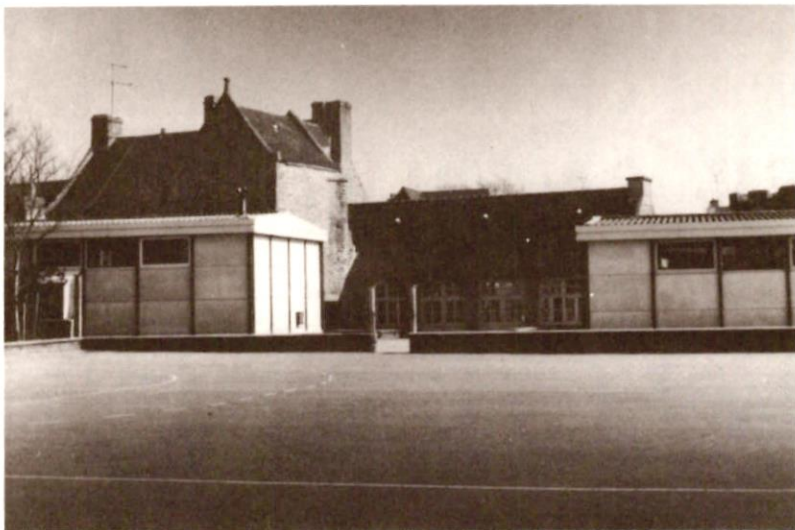
kelaouenn ewid ar vugale

20 L ar c'homanant (12 niv.)

Kassit an arc'hant da : Roudaut CCP 2943-51 Rennes
pe skrivit da **ML Favé**, Kernevez 29250 Kastell-Paol

AL LIAMM

ar gelaouenn nemeti o roif, 6 gwech ar bloaz
barzhonegoù, kontadennoù, pennadoù a beb sort ha keleier
80 pajenn e pep niverenn - Rener : Ronan Huon
komanant : 35 L - Studierien : 25 L
Tefzorer-merour : P. Le Bihan - 16, rue des Fours-à-Chaux
ST-SERVAN 35400 ST-MALO - CCP 5349-06 PARIS

Pobl Vreizh

Hag amañ an tu fall...

Diviset o doa ar gerent hag ar grevisted e oa bet kollet amzer awalc'h o c'houlenn an alusen. Ne vo ket goulennet tra mui gant ar pennoù-bras n'o deus bet nemed dismegafis ewid bugale ar skolaj.

Aotrou Maer ar Gelveneg Pedet e vo da c'helwer Komission ar Surentez ha Komission Yec'hed ar Departamant, da zont da weled e pessort stad truezus e vez skolieta 560 a vugale.

Ha ma tegouez ur gwallleur bennag (darbet oa bet d'ar vugale bezañ gloaset, ar bloaz tremenet gant dorioù stlapet gant an awel) : lavaret' vo krenn ha krefiv piw' ar re 'zo kirieg : ar pennoù — bras bouzar — kloc'h.

N'eo ket echu c'hoazh klewed kaos diwarbenn skolaj Paol Langevin ar Gelveneg !

Ur c'helenner eus ar Gelveneg

Keleier diwezañ

N'eus micherour ebed ar bloaz-mañ d'ober wardro al labourioù a beb sort er skolaj. An heni a al labour-se ar bloaz tremenet n'eo ket bet adkemeret, daoust dehañ da vezañ bet fougasset gant an oll. Heb labour ema ! Ha den en e blass !

Piw' stanko touloù ar barakennoù ? Piw' ray wardro an dorioù diframmet ?

Piw' lako fornigelloù-eoul ar barakennoù da dommañ ? Ur vezh muioc'h...

D'ar 7 a vis Here, da 8^e 1/2 diouzh ar mintin, zo bet kavet beuzet ur varakenn (niverenn 52) : dour war an taolioù, war ar leur-zi, dour o teverañ diouzh ar solier. Daw' vo da skolidi ar c'hlass-se mont d'ar skol gant ho botoù hir. Ha red' vo deho lakaad ho mantilli gwlan da labourad.

Ha n'eo ket deu't an amzer fall da vad c'hoazh.

KEMENNADENN

Bodet e Stirling, eus ar 15 d'an 18 a vis Eost 1977, en deus ar C'hendalc'h Keltieg Etrevroadel kaset ur pellskrud da Gusul-Emzvisoud Beograd :

« Chalet eo Kendalc'h Keltieg Etrevroadel ar 6 broadoù keltieg, bodet e Stirling (Bro-Skoss), o weled ne vez ket sewenet gant ar Frañs divisoù Feur-Emglew Helsinki diwar-benn gwirioù an den, ispisial ar re a denn da wirioù kulturel ha yezhel ar minoriteoù broadel. Goulenn a ra ar C'hendalc'h digant ar C'husul pouesañ war c'houarnamant ar Frañs ewid ma ray hemañ kement a zo red heb muioc'h a zale ».

Fasi... difasi

Fazi... difazi

Pobl Vreizh, niv. 93

Pajenn 2, bann 3

lenn : da gement pobl, e-lec'h : da gement pobl hag a venn derc'hel, e-lec'h : hag a vern derc'hel.

Pajenn 3, bann 2

lenn : faset, e-lec'h : faset.

Pajenn 4, bann 2

lenn : paeet, e-lec'h : paeet. (pae + et, diwar paeañ).

Dindan ar skeudenn, lenn : Med ar batroned ne vezont ket, e-lec'h : re vezont ket.

Pajenn 5

bann 1 : lenn : Un dra bennag zo nad a ket..., e-lec'h : ned a ket. (An dra-se ned a ket mad ; un dra zo nad a ket mad) ; ne, ned = galleg ne ; na, nad = galleg : qui ne.

bann 2 : Ewid ar ger galleg : panoioù (des panneaux) eh eus ur ger brezhoneg : pannelloù ; (panell).

bann 3 : lenn : ar bomperien, e-lec'h : ar bomberien.

Pajenn 7, bann 4

lenn : sklaer pe sklær, e-lec'h : sklaer.

BAZHVALAN GIS NEWEZ • KENNIGOÙ DA ZIMEZIÑ C R M BREIZH

17, str. ar Republik 29200 BREST (16) (98) 80.36.13

3, str. Charbonnerie 2200 St-Brieg (16) (96) 61.69.93

Laboureres-douar 27 vl., di-zimez, danvez dehi war ar maes, karantezus, lent, seder, o c'houzoud espern, a c'hoanta en em gavout gant ur gwas sirius, tener, karantezus.

Laboureres-douar 43 bl., douss ha karant., dispart he spered, kaloneg, startijenn enni, zo o klask en em gavout gant ur gwas labourer-douar, sirius, karant., kapabl.

Labourer-douar o sevel loened, 41 bl., braw e c'hounidegezh, karant., dispart e spered ha digor e galon, gwall labourer, o c'houzoud arboell, zo o klask en em gavout gant ur vaoues karant., o c'houzoud diouzh labourioù an ti, o karoud ar vugale.

Labourer-douar 39 vl., tener, karant., laouen, kempenn zo o klask en em gavout gant ur vaoues tener he c'halon, o karoud ar vugale, plac'h a di, o c'houzoud espern, bew-buhezeg.

Laboureres-douar 22 vl., di-zimez, kempenn, o c'houzoud arboell, douss ha tener a zimezfe gant paotr yaouank fur war an evañ, sirius, labourer.

Laboureres-douar 39 vl., karant., digor, didro, tener a galon zo o klask en em gavout gant ur vaoues karant., kempenn, o c'houzoud espern, plac'h a di.

SIMINALIOÙ R. BRISACH

Greunvaen ha mein all

An Oriant : 72, Str. Mal. Foch - 64.58.80

St.-Maloù : Kreisenn Kenwerzh Bellevue - 56.60.89

Kemper : 17 ter, Str. Uhel Lokmaria - 95.26.18

Skrivit (e brezhoneg), ma vo kaset deoc'h titouroù ewid netra

TELEVOG

ISPISSIALISET E-BARZH AN HI-FI

TELE . OTORADIO

25, RU SIAM - BREST

PELLG : 44.12.90

Kuit da gaoud riw er gouañv-mañ, galwit heb dale

Eujen KEMENER

e Tre-Laouenan (etre Kastell-Paol ha Landi) pellg. 69.98.98

pe e Brest (Str. Villeneuve) - pellg. 02.02.60
Fuel a vezo degasset deoc'h kerkent, lakaet ho tommeres-kreis e doare ha riñset ar siminal Arabad mogediñ hor bro, na dispign arc'hant dre ziewezh

Komanantit da Le Peuple Breton

E galleg penn-da-benn
B.P. 304 — 29273 BREST CEDEX

Hanw hag hanw-badez

Chomlec'h

A gass e gomanant

Boutin : 30 L (1)

Skoaz : 50 L (1)

Estrenvro : 40 L (1)

Amañ an arc'hant

dre chekenn-bost (1)

dre vandat-lizher (1)

dre chekenn-vank (1)

CCP RENNES 2365-76

(1) Diverkit ar gerioù na servijont ket

Paperenn ewid goulenn mont e-barzh

Hanw hag hanw-badez

Chomlec'h

Goulenn a ran moned e-barzh

Unvaniezh Demokratel Breizh

D'an (d'ar) 19

Da gass en-dro
(troc'h et pe adskrivet) da

Sin :

UDB B.P. 304
29273 BREST CEDEX

TORRET EMGLEW AN TU KLEIZ...

N'eo ket deuet a-benn re an tu kleiz gall, PCF, PS, MRG, d'en em glewed war ar c'hempenn a oa d'ober d'o frogramm. War an tele, war ar journalioù, bar radio, bemdez hag epad an deiz, ne vese kwelet nemed ar memes traoù, ne vese gwelet nemed ar memes tud, ar vuhez a-bezh, ar vuhez politikel d'an nebeutañ a-istribilh doc'h muselloù ar pennoù bras-se... Gwelet eo bet pegen bras eo galloud an tele hag ar journalioù, pegen aes eo lakaad ar boblañs da soñjal war du pe du. Politikel eo galloud ar Wask dre gomz, dre selled pe dre skrid...

E oa an oll koulskoude o c'hortos ur chañchamant bras. E oa an oll o soñjal penaos e tegassfe an tu kleiz gall un tamm gwellaenn bennag ba buhez ar re baour, ar re vunud, ar re wasket. E oamp, evel ar soudarded oc'h ober o c'hoñje, o kontañ an deizioù beteg eur an delivrañs. E oamp o c'hedal gant mall mis Meurzh da zont, ma vefe brewet a-benn ar fin, nerzh, galloud ha rogoni ar re a zo ugent vloaz so o ren ar Frañs ewid brassañ plijadur ar gapitalisted, hag o kass hon pobl trema an dremen-van.

Goûd a raemp e vefe start an abadenn etre Marchais, Mitterrand, Fabre hag o re... A beb sort zo bet graet : mont er maes, dont 'barzh en-dro, ha komz, ha respont, ha komz adarre. Flemmañ zo bet graet iwe...

Diaes e oa bet d'an tu kleiz koulskoude sevel o emglew 6 vloaz so. War an emglew-se e oa bet kasset ar stourm war-raog ar bloawezhioù hag ar miswezhioù diwezañ-mañ. Unvaniezh, unvaniezh : war ar ger-se e oa diasezet an esperañs, war ar ger-se en doa graet an tu kleiz ur mell pezh lamm war-raog er votadegoù diwezañ, ma oa aet an tu kleiz e-barzh e meur a di-kêr e mis Meurzh 1977...

War ur mell pezh quiproquo a-benn ar fin e oa diasezet an unvaniezh, peogwir ne lenne ket sinerion ar program boutin ar memes traoù dindan ar gerioù. Iskis meurbed eo avad penaos eo chomet kehid-all ar PC hag ar PS heb gweled an troc'h bras, an toull don, a oa etreso. An oll zo bet touellet ; toud an dud a

Ur Soares ewid ar Frañs ?

soñje dehe penaos e oa sklær ar jeu ha digoumoul an oabl. Ni iwe zo bet tapet bar pej, kenkoulz hag al logod all.

Dre vras e c'heller bremañ ansav kement-mañ : ne vo ket adstaget an tammou deus an assier' brewet, ne vo ket adkempennet da vad ar programm boutin. Re vras eo an troc'h, re vras an disfiziañs ; re rust eo bet ar c'hrogad.

Re ar PS 'veljust eo kresket eus kalz o foues politikel. Ema ar PS er penn kentañ deus re an tu kleiz, anad eo. Aet eo ar PCF d'an eil plass ; gant pebez dispiljadur n'eo ket diaes kompren.

Ouzhpenn un afer a gonkurañs etre an daou barti zo amañ koulskoude. Anad eo penaos e oa ar PCF o klask kempenn ar programm en ur zegass e-barzh chañchamañchoù bras meurbed, ewid tostaad d'ar sossialism, ma n'eo ket ewid diasezañ ar sossialism da vad. Re ar PS diouzh o zu n'o deus graet nemed kennig chañchamanchoù dister awalc'h. Ase ema an dalc'h. Hag e rebecher memes d'ar PS klask mont e penn an traoù heb prometiñ ober kalz gwelloc'h eged ar re a zo bremañ o ren ar vro. Ober un tamm kempenn d'ar c'hapitalism, « gérer la crise », derc'hel en he sav an ekonomiezh-marc'had kapitalist, gwelet mad

G.R. Pobl Vreizh

gant an Amerikaned, evel Schmidt, Callaghan, Soares, ober eus ar Frañs ur sossial-demokratiezh, setu ase rebechoù bras ar gomunisted d'ar sossialisted...

Ha bremañ ? Diaes eo esperoud e vo graet ar c'hempenn bras kenniget gant ar gomunisted. Moarvad e chomo an traoù evel m'emaint, 'vel un horoloj na saver ket e bouesioù dehoñ en-dro. Petra' raio ar PS hag ar PC neuse ? Mont d'an eleksionoù peb rumm diouzh e du, heb programm gouarnamant ebed.

Setu n'eo ket sur tamm ebed ez ay ar maout gant an tu kleiz e mis Meurzh da zont.

Lakaomp, esperomp ez afe gantañ memestra. Ar PS 'vo ar mestr. Petra' ray ?

Nebeud a dra moarvad. Re vesket eo an dud ennañ. N'eo ket un nerzh solud a benn ar fin. Ur bern tud o deus aon na rafe Mitterrand er Frañs nemed ar pezh a ra Soares er Portugal.

Kenavo neuse da esperañs ar Vretoned ! Ne vo ket kalz a draoù chañchet ewidomp. Dija e weler Pisani — ur PS newez, med ur golist kozh anehoñ — o kemer plass ar Pensec ewid ar rannvroioù. Ha gantañ komzoù fur-fur, jentil, ewid lâred penaos ez eo arabad brewiñ unvaniezh broadel ar Frañs. Diskan anavezet ! Piw 'neuse a zegasso labour d'ar Vretoned, piw a roy dehe ar galloud war o zraoù emaint o klask, piw a ansavo he deus pobl Vreizh an droed d'en em ren hec'h unan ?

Touellet omp bet. N'eo ket achu an abadenn. Kalz e oamp o c'hortos digant an tu kleiz, m'hon oa stourmet war-un-dro gantañ. Chom a raomp-ni deus an tu kleiz, 'veljust. Hag eh esperomp c'hoazh. Mes n'eus nemed an UDB hag a embann : an tu kleiz ha Breizh war-un-dro. Otonomisted Vreizh deus an tu kleiz, setu petra omp.

LENNIT POBL VREIZH